NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare

1.	**Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ**
	Proiectul de hotărâre de Guvern este elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în colaborare cu Agenția Navală a Republicii Moldova, autoritate administrativă din subordinea ministerului, responsabilă de domeniul transportului naval și maritim.
2.	**Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ**
2.1.	Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
	Sursa din documentul de planificare care determină elaborarea și promovarea a proiectului o constituie acțiunea nr. 147 din anexa A, Capitolul 14, Cluster IV al Planului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, care prevede transpunerea la nivel național a Directivei 2005/44/CE privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității, în forma sa consolidată. Temeiul legal din legislația primară îl reprezintă articolul 3 alineatul (2) din Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova, coroborat cu cadrul instituțional stabilit prin Legea nr. 599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova și prin HG nr. 706/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Navale. Proiectul are relevanță pentru legislația UE și urmărește transpunerea Directivei 2005/44/CE în forma consolidată prin Directiva UE/2025/2482.
2.2.	Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
	Serviciile de informații fluviale reprezintă un ansamblu de servicii de informații armonizate destinate să sprijine gestionarea traficului și a transportului pe căile navigabile interioare. La nivel național, Directiva 2005/44/CE a fost deja transpusă prin HG nr. 377/2025, care a aprobat un regulament privind serviciile de informații fluviale și a operat, prin punctul 4, o serie de modificări la HG nr. 413/2021. Între timp, la nivel european, Directiva 2005/44/CE a fost supusă unei revizuiri de fond, finalizate prin adoptarea Directivei UE/2025/2482, care a produs o formă consolidată substanțial diferită de forma în vigoare la momentul transpunerii naționale din anul 2025. Cadrul național actual reflectă Directiva 2005/44/CE într-o versiune care nu mai corespunde formei consolidate în vigoare la nivelul Uniunii. Transpunerea realizată în

	anul 2025 a preluat forma Directivei anterioară modificării europene, moment în care revizuirea actului UE se afla deja în desfășurare. Din această cauză, HG nr. 377/2025 nu integrează elementele noi introduse ulterior la nivel european și prezintă, totodată, unele necorelări interne, între care se remarcă suprapunerea atribuțiilor dintre Agenția Navală și minister pe aceleași domenii tehnice. Prin urmare, problema constă în neconcordanța cadrului național cu forma consolidată a Directivei și în deficiențele de coerență ale actului național în vigoare. De situația actuală sunt afectați utilizatorii serviciilor de informații fluviale, între care comandanții navelor, operatorii RIS, operatorii ecluzelor și podurilor, autoritățile căilor navigabile, operatorii portuari și din terminale, administratorii flotelor, expeditorii și brokerii mărfurilor. Sunt vizate, de asemenea, autoritățile publice cu atribuții operaționale și de reglementare în domeniu, respectiv ANRM, în calitate de autoritate competentă operațională, și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în calitate de autoritate de politici. Cauzele problemei. Prima cauză o constituie faptul că revizuirea Directivei la nivel european era în curs la momentul transpunerii naționale, iar actul național a fost elaborat pe baza formei anterioare. A doua cauză ține de modul de redactare a HG nr. 377/2025, care a condus la necorelări normative și la o repartizare insuficient de clară a atribuțiilor între autoritățile implicate. A treia cauză rezultă din amploarea modificărilor consolidate, care afectează concepția generală a reglementării și nu pot fi integrate coerent prin ajustări punctuale ale actului existent. Cadrul normativ în vigoare cuprinde HG nr. 377/2025 și, în plan conex, HG nr. 413/2021, modificată prin cea dintâi. Analiza critică a cadrului evidențiază prevederi care nu mai reflectă forma consolidată a Directivei, domenii nereglementate corespunzător, precum mediul european al RIS, mecanismul de tratare a feedbackului utilizatorilor sau schimbul de date privind infrastructura pentru combustibili alternativi, precum și necorelări între atribuțiile autorităților. Aceste deficiențe justifică intervenția normativă. În absența intervenției, cadrul național ar rămâne aliniat la o formă a Directivei care nu mai este în vigoare la nivelul Uniunii, iar necorelările interne ale actului actual s-ar perpetua. Consecința ar fi menținerea unui decalaj de conformare în raport cu acquis-ul și persistența dificultăților de aplicare rezultate din suprapunerea atribuțiilor. Revizuirea Directivei la nivelul Uniunii a pornit de la constatarea unei implementări lente și fragmentate a serviciilor de informații fluviale și a unei actualizări întârziate a standardelor tehnice. Obiectivele urmărite la nivel european au vizat asigurarea disponibilității datelor RIS și a standardelor armonizate, integrarea transportului pe căile navigabile interioare în lanțul multimodal și creșterea gradului de adoptare și de interoperabilitate a soluțiilor digitale, cu clarificarea aspectelor privind protecția datelor. Aceste considerente se reflectă, adaptat contextului național, în soluțiile propuse prin proiect.
3.	**Obiectivele urmărite și soluțiile propuse**

	Obiectivul general al proiectului îl constituie asigurarea unui cadru național actualizat, armonizat și interoperabil pentru implementarea și operarea serviciilor de informații fluviale pe căile navigabile interioare ale Republicii Moldova, în concordanță cu forma consolidată a Directivei 2005/44/CE. Obiectivele specifice vizează, în raport direct cu cauzele identificate, alinierea cadrului național la forma consolidată a Directivei, eliminarea necorelărilor interne ale reglementării actuale prin raționalizarea atribuțiilor dintre ANRM și minister, precum și crearea temeiului pentru transpunerea specificațiilor tehnice de detaliu prin acte normative subsecvente. Fiind un proiect cu relevanță pentru legislația UE, obiectivele exprimă schimbarea urmărită la nivel național ca rezultat al transpunerii și implementării actului juridic al UE. Soluția propusă constă în elaborarea unei hotărâri de Guvern noi, care aprobă un regulament ce transpune integral forma consolidată a Directivei 2005/44/CE și abrogă HG nr. 377/2025, cu excepția punctului 4 al acesteia. Această soluție răspunde fiecărei cauze identificate, întrucât reflectă forma actuală a Directivei, corectează necorelările actului anterior și stabilește un mecanism clar de detaliere tehnică ulterioară.
3.1.	Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
	Proiectul prevede aprobarea Regulamentul privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare, structurat pe șapte capitole, care reglementează dispozițiile generale și definițiile, implementarea RIS, mediul european al RIS și cooperarea internațională, orientările și specificațiile tehnice, omologarea echipamentului RIS, autoritățile competente și mecanismul de feedback, precum și protecția datelor, securitatea și reutilizarea informațiilor. Regulamentul este completat de o anexă privind cerințele minime în materie de date și de o anexă privind principiile pentru orientările și specificațiile tehnice. Domeniul de aplicare se stabilește pe căile navigabile interioare ale Republicii Moldova, respectiv râul Prut, de la confluența cu fluviul Dunărea până la Ungheni, și râul Nistru, pe sectoarele navigabile, incluzând porturile de pe acestea. Prin dispozitivul hotărârii se instituie Centrul de servicii de informații fluviale, în cadrul Căpităniei portului Giurgiulești (în zona Complexului Portuar Giurgiulești) din structura Agenției Navale. Prevederile care actualizează definițiile și domeniile tehnice răspund cauzei privind neconcordanța cu forma consolidată a Directivei. Prevederile care desemnează Agenția Navală drept autoritate competentă operațională și atribuie ministerului competențele de politici și de notificare răspund cauzei privind necorelarea atribuțiilor din actul anterior. Prevederile privind detalierea tehnică prin acte subsecvente răspund necesității de a asigura transpunerea progresivă și corectă a specificațiilor de detaliu. Față de cadrul național în vigoare, proiectul introduce mai multe elemente care rezultă din forma consolidată a Directivei. Se introduce mediul european al RIS, ca platformă electronică cu punct unic de acces și principală platformă de schimb de informații în domeniu, cu posibilitatea participării Republicii Moldova în perspectiva aderării. Se introduce mecanismul de tratare a feedbackului transmis de utilizatorii RIS. Se introduc noțiunea și rolul sistemului european de gestionare a datelor de referință, precum și noțiunile de sistem al comunității portuare și de sistem inteligent de infrastructuri. Se

	introduce componenta privind disponibilitatea informațiilor referitoare la infrastructura pentru combustibili alternativi, inclusiv alimentarea cu energie electrică de la mal. Se actualizează recomandarea privind determinarea poziției prin satelit, cu referire la serviciile Galileo și EGNOS și la utilizarea serviciilor Copernicus. Se raportează specificațiile tehnice la standardul european pentru serviciile de informații fluviale, în ultima sa ediție. Pentru fiecare element nou, necesitatea introducerii decurge din obligația de a reflecta forma consolidată a Directivei și din obiectivul de a asigura interoperabilitatea și disponibilitatea datelor RIS. Particularități pentru proiectele cu relevanță UE. Prevederile care transpun actul juridic al Uniunii se raportează la Directiva 2005/44/CE consolidată. Diferența față de cadrul național în vigoare constă în alinierea la forma actuală a Directivei și în corectarea necorelărilor actului anterior. Proiectul cuprinde și un număr redus de prevederi cu specific național, care nu derivă direct din actul UE, respectiv instituirea Centrului de servicii de informații fluviale și mecanismul de acces la seturile de date spațiale prin intermediul autorității naționale de geodezie, cartografie și cadastru și al platformei de interoperabilitate. Aceste prevederi au caracter organizatoric și nu depășesc obiectul de reglementare al actului UE.
3.2.	Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
	Opțiunea de neintervenție. Menținerea cadrului actual ar păstra alinierea la o formă a Directivei care nu mai este în vigoare și ar perpetua necorelările interne ale reglementării. Această opțiune nu adresează niciuna dintre cauzele identificate și a fost înlăturată. Opțiunea modificării actului în vigoare. A fost analizată varianta modificării HG nr. 377/2025, în conformitate cu formularea acțiunii nr. 147 din PNA. Această variantă a fost înlăturată întrucât modificările consolidate ale Directivei afectează concepția generală a reglementării. În asemenea situație, articolul 63 alineatul (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative impune elaborarea unui act normativ nou și abrogarea celui în vigoare, deoarece intervenția prin modificări succesive ar diminua claritatea și coerența cadrului. Compararea opțiunilor și justificarea soluției recomandate. Opțiunea elaborării unei hotărâri noi asigură cel mai înalt grad de conformare cu forma consolidată a Directivei, adresează în mod direct cauzele identificate și permite o structură coerentă a reglementării. Din perspectiva fezabilității juridice și a proporționalității, această opțiune corespunde cerinței legale privind înlocuirea actului atunci când modificările afectează concepția generală. Din aceste motive, soluția recomandată o constituie hotărârea nouă, cu abrogarea HG nr. 377/2025, cu excepția punctului 4. Particularități pentru proiectele cu relevanță UE. Ca opțiuni de implementare, a fost analizat regimul de intrare în vigoare, reținându-se o intrare în vigoare eșalonată, prin care nucleul național devine aplicabil la expirarea unui termen de 12 luni de la publicare, iar prevederile legate de mediul european al RIS și de notificarea Comisiei devin aplicabile la aderării Republicii Moldova la UE.

4.	**Analiza impactului de reglementare**
	Impacturile descrise mai jos rezultă din prevederile normative prezentate în subcompartimentul 3.1 și din opțiunea selectată în subcompartimentul 3.2.
4.1.	Impactul asupra sectorului public
	Proiectul consolidează rolul ANRM ca autoritate competentă responsabilă de aplicația RIS, de schimbul internațional de date, de exploatarea și participarea la mediul european al RIS și de tratarea feedbackului utilizatorilor. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale își exercită atribuțiile de politici, de elaborare a actelor subsecvente și de notificare a Comisiei Europene în perspectiva aderării. Prin instituirea Centrului de servicii de informații fluviale în cadrul Căpităniei portului Giurgiulești se clarifică structura operațională. Efectul principal pe termen scurt îl constituie raționalizarea atribuțiilor și eliminarea suprapunerilor prezente în cadrul actual. Pe termen mediu și lung, se creează premisele pentru participarea la mediul european al RIS și pentru interoperabilitatea cu sistemele similare din statele europene.
4.2.	Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
	Proiectul stabilește cadrul normativ și instituțional, iar detalierea tehnică se realizează prin actele subsecvente. Costurile de implementare țin, în principal, de dezvoltarea și operarea componentelor tehnice ale serviciilor de informații fluviale și se suportă din bugetul autorității competente, în limita alocațiilor aprobate, cu posibilitatea atragerii de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare. Estimarea detaliată a costurilor se corelează cu specificațiile tehnice ce urmează a fi stabilite prin actele normative subsecvente.
4.3.	Impactul asupra sectorului privat
	Efectele asupra mediului de afaceri sunt limitate. Proiectul nu instituie obligații suplimentare disproporționate pentru operatorii de nave și pentru operatorii portuari, ci creează condițiile pentru accesul la servicii de informații armonizate și interoperabile. Disponibilitatea datelor privind căile navigabile, traficul și infrastructura, inclusiv cea pentru combustibili alternativi, poate contribui la reducerea sarcinilor administrative asociate planificării voiajelor și la o mai bună integrare în lanțurile logistice.
4.4.	Impactul social
	Proiectul nu produce un impact social semnificativ de sine stătător, întrucât reglementează un domeniu cu caracter preponderent tehnic și operațional. Efectele indirecte se referă la creșterea siguranței navigației și la sprijinirea eficienței transportului pe căile navigabile interioare.
4.4.1.	Impactul asupra datelor cu caracter personal
	Proiectul admite prelucrarea datelor cu caracter personal numai în măsura în care aceasta este necesară pentru exploatarea aplicațiilor RIS. Prelucrarea se realizează în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, cu

	Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public și cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. Scopul prelucrării îl constituie asigurarea unor servicii de informații fluviale armonizate, interoperabile și accesibile. Autoritatea competentă adoptă măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru protejarea informațiilor împotriva accesului neautorizat, a modificării sau a pierderii și pentru asigurarea confidențialității informațiilor comerciale și a altor informații sensibile.
4.4.2.	Impactul asupra echității și egalității de gen
	Nu se aplică.
4.5.	Impactul asupra mediului
	Proiectul poate genera un impact pozitiv indirect asupra mediului, prin sprijinirea eficienței transportului pe căile navigabile interioare și prin facilitarea accesului la informații privind infrastructura pentru combustibili alternativi, inclusiv alimentarea cu energie electrică de la mal. Transportul pe căile navigabile interioare reprezintă o alternativă cu emisii reduse la transportul terestru, iar disponibilitatea informațiilor relevante poate contribui la valorificarea acestui potențial.
4.6.	Alte impacturi și informații relevante
	Beneficiile principale ale proiectului constau în conformarea cadrului național cu forma consolidată a Directivei, în eliminarea necorelărilor actului în vigoare și în crearea premiselor pentru interoperabilitate și pentru participarea la mediul european al RIS. Costurile se limitează, în principal, la dezvoltarea componentelor tehnice, suportate din bugetul autorității competente și, după caz, din finanțare externă. În raport cu opțiunea de neintervenție și cu opțiunea modificării actului existent, soluția propusă prezintă un beneficiu net, prin gradul superior de conformare și prin coerența reglementării.
5.	**Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE**
	Proiectul are relevanță pentru legislația UE și transpune Directiva 2005/44/CE privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității, în forma consolidată prin Directiva UE/2025/2482. Actul juridic al Uniunii a fost recent modificat la nivel european, iar proiectul reflectă tocmai această formă consolidată.
5.1.	Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
	Obiectivele Directivei constau în stabilirea unui cadru pentru desfășurarea și utilizarea serviciilor de informații fluviale armonizate, în vederea sporirii siguranței, eficienței și durabilității transportului pe căile navigabile interioare și a facilitării interfețelor cu alte moduri de transport. Gradul de transpunere este parțial. Proiectul transpune dispozițiile de principiu și de organizare ale Directivei, în timp ce specificațiile tehnice de detaliu urmează a fi transpuse prin acte normative subsecvente. Aceste acte se aprobă prin ordin al

	ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale, în termen de șase luni de la data publicării hotărârii, și privesc următoarele domenii: 1. specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigația pe căile navigabile interioare; 2. specificațiile tehnice pentru rapoartele electronice transmise de nave; 3. specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave; 4. specificațiile tehnice pentru sistemele de reperare și de urmărire a navelor; 5. orientările tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale. Anumite prevederi ale Directivei, legate de mediul european al RIS și de notificarea Comisiei Europene, sunt reflectate în proiect, însă devin aplicabile la aderării la UE, potrivit regimului de intrare în vigoare eșalonată. Directiva 2005/44/CE a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, prin HG nr. 377/2025, care se abrogă prin prezentul proiect, cu excepția punctului 4. Gradul de compatibilitate al proiectului cu actul juridic al UE este reflectat în tabelul de concordanță, întocmit conform modelului 1 din anexa nr. 2 la HG nr. 1171/2018 și actualizat pe parcursul procesului de promovare.
5.2.	Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
	Proiectul creează cadrul juridic intern necesar implementării serviciilor de informații fluviale, stabilind temeiul pentru elaborarea și aprobarea actelor normative subsecvente care detaliază specificațiile tehnice. Aprobarea acestor măsuri este necesară pentru asigurarea aplicării efective și progresive a cerințelor rezultate din actul juridic al Uniunii.
6.	**Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**
	În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md , la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/18020 Proiectul va fi supus procesului de consultare publică și avizare/expertizare în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. În cadrul procesului de avizare, Proiectul va fi remis spre avizare următoarelor autorități și entități publice interesate: - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Mediului; - Ministerul Afacerilor Interne; - Ministerul Afacerilor Externe; - Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru;

	- Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; - Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi; - Centrul de Armonizare a Legislației. Urmare procesului de avizare, obiecțiile și recomandările avizatorilor vor fi generalizate în Sinteză.
7.	**Concluziile expertizelor**
	După definitivarea Proiectului potrivit avizelor și rezultatelor consultărilor publice, Proiectul urmează a fi expertizat de Ministerul Justiției și de Centrul Național Anticorupție, în conformitate cu articolele 36 și 37 ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8.	**Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent**
	Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent prin abrogarea HG nr. 377/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare și la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 413/2021. Abrogarea operează cu excepția punctului 4 al hotărârii abrogate, astfel încât modificările aduse prin acesta HG nr. 413/2021 rămân în vigoare, potrivit articolului 64 alineatul (1) din Legea nr. 100/2017. În acest fel, continuitatea reglementării Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, care transpune Directiva 2002/59/CE, nu este afectată. Pentru implementarea prevederilor tehnice, urmează a fi adoptate cele cinci acte normative subsecvente, aprobate prin ordin al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale, în termen de șase luni de la data publicării hotărârii.
9.	**Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ**
	Implementarea proiectului se realizează, în principal, de ANRM, în calitate de autoritate competentă responsabilă de aplicația RIS, de schimbul internațional de date, de exploatarea și participarea la mediul european al RIS și de tratarea răspunsurilor utilizatorilor. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură elaborarea și aprobarea actelor normative subsecvente, precum și notificarea Comisiei Europene privind autoritatea desemnată și organismele responsabile de omologare, în perspectiva aderării. Din perspectiva capacităților necesare implementării, ANRM dispune de structura operațională relevantă, consolidată prin instituirea Centrului de servicii de informații fluviale în cadrul Căpităniei portului Giurgiulești. Monitorizarea și implementarea prevederilor se pun în sarcina ANRM, iar controlul asupra executării hotărârii se pune în sarcina MIDR. Măsurarea performanței actului normativ se realizează prin urmărirea gradului de implementare a serviciilor de informații fluviale și a nivelului de interoperabilitate atins.

Viceprim-ministru, ministrul
Infrastructurii și dezvoltării regionale **Vladimir BOLEA**

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2026.08.04 16:48:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ